

Центр
Політико-
Правових
Реформ

Тема: “АДМІНІСТРУВАННЯ ВИБОРІВ”

Антон Чиркін
експерт Центру політико-правових реформ

Кількісний склад ОВК та ДВК

Потенційний ризик – не сформовані ВК навіть у мінімальному складі

Президентські – 9/12 членів ВК

Парламентські – 10/12 членів ВК

Вирішення – наділити ЦВК і ОВК повноваженнями формувати ВК у складі нижчому, за мінімальну межу

Альтернатива – збільшення кількості поданих кандидатур до ВК на президентських виборах до 2 осіб та 3 осіб на парламентських

Кількісний склад ОВК та ДВК

На президентських виборах не визначено максимальну чисельність членів ВК

На парламентських – 18 членів ВК

Кожен кандидат пропонує по 1 особі, а якщо кандидатів 20 +
Ризики надмірно великої чисельності ВК

Доцільно обмежити максимальний склад ВК, як на парламентських

Перевищення – жеребкування

Суб'єкти подання кандидатур до ВК на парламентських

- Політичні партії, фракції яких зареєстровані в Апараті ВРУ (по 2 ос.)
- Партії (суб'єкти виборчого процесу), кандидати від яких зареєстровані у загальнодержавному виборчому окрузі (по 1 ос.)

Очевидна перевага на боці «парламентських» партій – вони можуть запропонувати до складу ОВК і ДВК по 3 кандидата

Тому, якщо «парламентські» партії, запропонували свої кандидатури, то вони не мають права подавати додаткових кандидатів у статусі партій суб'єктів виборчого процесу

Суб'єкти подання кандидатур до ВК на парламентських

Винятки:

- відсутність кандидатур до складу ВК від "позапарламентських" партій
- одночасна неможливість утворити ВК у мінімальному кількісному складі

У такому разі – "парламентські" партії повинні мати можливість запропонувати додатково по одній кандидатурі до складу відповідної виборчої комісії

Заміни у складі виборчих комісій

Проблеми:

- нестабільність персонального складу ВК
- нівелювання навчання
- дестабілізація виборчого процесу

2019 р.

63% членів ОВК були замінені на пізніших етапах виборчого процесу

Заміни у складі виборчих комісій

Вирішення:

- заміна тільки на кандидатів, які пройшли навчання
- обмеження строків заміни членів ВК перед днем голосування та/або
- обмеження багаторазової ротації одним і тим самим суб'єктом виборчого процесу

Адміністрування виборів у закордонному окрузі

Виклики:

- створення умов для голосування (інфраструктура, додаткові ВД)
- переговори з посадовцями іноземних держав
- інформаційна кампанія щодо реалізації виборчих прав
- кандидати до ВК
- логістика (передача виборчої документації)

Адміністрування виборів у закордонному окрузі

Рекомендації для реагування:

- дані про точну кількість виборців в іноземних державах та місця їх компактного проживання
- оцінка можливості утворення на території відповідних держав додаткових ВД поза межами дипломатичних представництв
- визначити орієнтовний обсяг видатків
- розподілити повноваження щодо адміністрування виборів між ЦВК та МЗС
- розробка концепції інформування виборців
- сформувати попереднє коло потенційних членів ДВК ЗВД
- визначити механізми вирішення логістичних проблем

Забезпечення професіоналізму членів виборчих комісій

Проблемні аспекти:

- Навчання у Центрі підготовки учасників виборчих процесів НЕ є обов'язковим
- Навчання за рахунок міжнародної допомоги
- Заміни членів ВК нівелюють навчання

Забезпечення професіоналізму членів виборчих комісій

Варіанти вирішення:

- обов'язковість проходження навчання з питань виборів усіма претендентами до складу ВК за затвердженою ЦВК/Центром програмою
- фінансування навчання за рахунок замовників відповідних послуг
- обов'язковість сертифікації осіб, які пройшли навчання
- створення електронного Реєстру відповідних осіб

Повноваження виборчих комісій та організація їх діяльності

Посилення навантаження і потенційний дефіцит коштів зумовить перегляд повноважень ДВК

Потреба у широкому впровадженні електронного документообігу

Створення централізованої електронної системи документообігу у ВК з відповідними електронними кабінетами ОВК/ДВК

Повноваження виборчих комісій та організація їх діяльності

Передбачити:

- звільнення ДВК від всіх повноважень, пов'язаних з отриманням-передачею та уточненням списків виборців, прийомом заяв виборців на неточності у списках виборців
- здійснення всіх процедур, пов'язаних з ознайомленням зі списками виборців, їх уточненням в електронній формі
- проведення кампанії інформування виборців з використанням телебачення та Інтернет щодо порядку ознайомлення з уточненням списків виборців

Повноваження виборчих комісій та організація їх діяльності

- позбавлення ДВК обов'язку надсилання іменних запрошень виборців
- забезпечення доступу ГО, представників медіа, уповноважених осіб, довірених осіб та спостерігачів до попередніх та уточнених списків виборців у приміщенні відповідного органу ведення ДРВ
- оскарження тільки до суду
- виготовлення бюлетенів ДВК самостійно з використанням захисних марок
- відмова від контрольних талонів
- встановлення графіків прийому-передачі документів в ОВК

Фінансування та матеріально-технічне забезпечення ВК

- проведення моніторингу стану приміщень, які використовувались ВК для своєї роботи
- визначити можливість розміщення ДВК у тимчасових приміщеннях за результатами моніторингу
- визначити перелік приміщень, які НЕ можуть використовуватись ВК
- встановлення ЦВК спільно з іншими структурами вимог до тимчасових приміщень з урахуванням необхідності збереження виборчих документів
- забезпечення уповноваженими органами відновлення зв'язку (Інтернет)

Фінансування та матеріально-технічне забезпечення ВК

- проведення ЦВК та МЗС за погодженням з Міністерством фінансів більш чіткого розмежування видатків, пов'язаних із забезпеченням функціонування ДВК ЗВД
- затвердження МЗС та ЦВК форми типового договору оренди приміщення для розміщення ВК
- передбачити можливість використання коштів міжнародної технічної допомоги для організації підготовки та проведення перших повоєнних виборів

Щодо регіональних представництв ЦВК

Створити територіальні представництва в регіонах, де виклики для проведення виборів відповідно до міжнародних стандартів будуть вищими, ніж в інших регіонах

Оцінити загальний кошторис видатків на створення принаймні декількох "пілотних" представництв на регіональному та субрегіональному рівнях

Центр
Політико-
Правових
Реформ

Дякую за увагу!

Центр політико-правових реформ

www.pravo.org.ua

centre@pravo.org.ua

(044) 278-03-17